

Píše Jiří Flaišman

(E*forum, 21. 11. 2012)

Antologie českých a z francouzštiny přeložených básní o francouzské metropoli nazvaná Vzduch Paříže, kterou v roce 1937 pro nakladatele Václava Petra uspořádal Miloš Hlávka, se stala v průběhu času sběratelskou raritou. Na zařazení mezi rarity, ovšem v poněkud jiných souvislostech, má zaděláno právě vydaná publikace, kterou z autorských a překladových textů **Miloše Hlávky** (1907–1945) uspořádal Jiří Tomáš.

Jistě obecně platí, že připomenout tzv. zapomenutého autora je cenné. Z této perspektivy lze označit editorův počín, jehož výsledkem je výbor z autorova díla čítající čtyři sta dvacet stran – nazvaný **Písně na rozloučenou** (Akropolis 2012) –, za práci záslužnou. Spolumajitel Akropole Jiří Tomáš pečlivě shromáždil množství Hlávkových básnických a prozaických textů, svoji pozornost upřel též na autorovy překlady. Předně se rozhodl přetisknout obě za autorova života vydané knihy básní (Ráno vítěžné /1939/, Kormorán /1943/), sestavil oddíl básní publikovaných časopisecky, z rukopisu pak vydal mimo jiné cyklus Písně na rozloučenou z roku 1945, který dal výboru i název, v další části otiskl více jak desítku krátkých próz a v závěru řadu ukázek z Hlávkovy překladatelské činnosti (zvl. Apollinaire, v jednotlivostech např. F. Kafka, Ch. Baudelaire, S. Mallarmé, A. Rimbaud, C. Brentano); textovou část doplňuje obsáhlá obrazová příloha. Pročítáme-li však jednotlivé zařazené texty, není možné zažehnat rozpačité otázky, zda takto ambiciózně komponovaný výbor při bídne kvalitě publikovaných textů má skutečné opodstatnění, zda nebylo lépe autora připomenout jinou, méně honosnější, ale věci snad přiměřenější formou.

Do obdobných pochybností jsme uvrženi i po přečtení doslovu z pera Tomáše Vučky, v němž jeho autor slibuje, že „hlubší analýze Hlávkovy rozsáhlé dramaturgické práce a jeho působení v divadle bude věnován samostatný svazek“ (s. 379). Vučka ve svém doslovu sleduje především biografickou linii a právě také k Hlávkovu životu shromáždil řadu nových údajů, přičemž při tom hojně čerpal z autorova deníku; nejen na jeho základě pak konstatoval, že Hlávkovy kořeny tkví v produkci avantgardy. V závěrečných pasážích svého doprovodného textu (nazvaného podle jednoho Hlávkovy deníkového zápisu Hledejme svou poetiku životní) se pokouší o interpretaci jednotlivých částí výboru, přičemž je zarážející, s jak malou mírou kritického přístupu dílo tohoto receptivního a časového autora interpretuje.

Na závěr nelze nevěnovat pozornost jevu, který bohužel zmíněnou knihu zcela odsunuje do kabinetu obskurit a kuriozit: ilustrační doprovod, ale zejména obálku Josefa Velčovského (v grafické úpravě Cyrila Hádka) nelze slušně nazvat jinak než zlym snem. Na pronikavě modrém přebalu knihy najdeme něco jako pomeranč (to má

být asi to Ráno vítězné), kolem kterého prolétá nějaký pták (asi ten Kormorán), obé pak levituje nad tabulemi vlnitého plechu mizejícími v dáli. Se vskutku neobyčejným umem volené oranžové písmo pak způsobuje, že je text na chlopních úplně nečitelný. Prostě úprava jeden velký omyl.

www.ipsl.cz